

Dosarul nr.3ra-843/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, Gr. Dașchevici, V. Clima)

Î N C H E I E R E

07 octombrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Savin Alexei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoana terță Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei

împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 12 octombrie 2018, Savin Alexei, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoana terță Ministerul Afacerilor Interne al R.Moldova, prin care a solicitat declararea ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr.734/1669 din 07 august 2018, de refuz în recalcularea cuantumului pensiei cu obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău, să recalculeze pensia, luându-se în considerare confirmarea eliberată de Direcția de poliție mun. Chișinău începând cu 01 aprilie 2013.

Ulterior, reclamantul a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat a declara ilegală a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr.734/1669 din 07 august 2018 de refuz în recalcularea cuantumului pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Savin Alexei, luându-se în considerație confirmarea eliberată de Direcția de poliție mun. Chișinău, începând cu 01 aprilie 2013.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a invocat că, a înaintat Ministerului Afacerilor Interne o cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea și includerea în vechimea în muncă a lui Savin Alexei, perioada în care acesta a lucrat în funcția de polițist al grupului Pază și Escortă al Comisariatului de Poliție Botanica, cu avantaje, cerere care prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie

2018 a fost admisă, motiv din care cu pachetul de acte la data de 03 septembrie 2018 a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău cererea, prin care a solicitat introducerea modificărilor în perioada vechimii în muncă și recalcularea cuantumului pensiei lui Savin Alexei.

A menționat reclamantul că, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr.734/1669 din 07 august 2018 i s-a refuzat în reexaminarea dreptului său la pensie pentru vechimea în muncă, iar prin răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr.x-01/09-4123 din 24 septembrie 2018, ultima i-a refuzat în admiterea cererii prealabile. Astfel, refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău în recalcularea cuantumului pensiei este unul ilegal și neîntemeiat, invocând că Savin Alexei a activat în organele afacerilor interne până la 25 martie 2013, apoi obținând calitatea de pensionar.

A susținut reclamantul că efectuând serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în perioada din 15 martie 2004 până la 25 martie 2013, a fost supus riscului sănătății și vieții, având contact direct cu persoanele contagioase, bolnavi psihic, infectați cu HIV, tuberculoză, și alte maladii periculoase având condiții nefavorabile de lucru, motiv din care consideră că are dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

Reclamantul a mai relatat că, prezentând Casei Naționale de Asigurări Sociale certificatul eliberat de Ministerul Afacerilor Interne, prin răspunsul nr.x01/09-4123 din 24 septembrie 2018 oricum s-a refuzat în recalcularea cuantumului pensiei.

A solicitat reclamantul, declararea ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr.734/1669 din 07 august 2018, de refuz în recalcularea cuantumului pensiei lui Savin Alexei, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze pensia lui Savin Alexei luându-se în considerare confirmarea eliberată de Direcția de Poliție mun. Chișinău începând cu 01 aprilie 2013.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Savin Alexei a fost admisă integral.

S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr.734/1669 din 07 august 2018, privind refuzul în reexaminare a dreptului la pensie pentru vechime în muncă emisă în privința lui Savin Alexei.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite lui Savin Alexei, diferența pensiei recalculate conform vechimii în muncă stabilită prin confirmarea nr. 6050 din 18 aprilie 2018, eliberată de Direcția de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, cu aplicarea indexării corespunzătoare, începând cu data apariției dreptului la pensie din 25 martie 2013.

Prin decizia din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 27 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea deciziei sale instanța de apel a reținut că executivul a stabilit în mod cert și expres că, Casa Națională de Asigurări Sociale, va efectua plata pensiilor și prestațiilor sociale începând cu 1 ianuarie 2017, stabilind inclusiv și faptul că datoriile

acumulate la plata pensiilor și prestațiilor sociale către beneficiari la data de 1 ianuarie 2017, vor fi achitate din contul transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Astfel, ținând cont de prevederile legale precitate, Casa Națională de Asigurări Sociale întemeiat a fost obligată să-i recalculeze lui Savin Alexei cuantumul pensiei, începând cu 25 martie 2013, luându-se în considerație că vechimea în muncă pentru serviciul în funcția de polițist și în funcție de comandant de grup al grupei de escortă al CPS Botanica al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău, efectuat în perioada 15 martie 2004-25 martie 2013, constituie 18 ani, 00 luni, 20 zile.

A mai specificat Curtea de Apel Chișinău că, argumentele expuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond, reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată,.

La 03 iulie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului recurentul a invocat că la emiterea deciziei instanța de apel și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și a aplicat eronat normele dreptului material și procedural.

A menționat recurentul că hotărârea primei instanțe cât și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate, ce rezultă din interpretarea în mod eronată a legii materiale aplicabile la caz, și anume pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar și anume:

A notat recurentul că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesniri este necesar ca persoana să întrunească două condiții și anume: (1) ca instituția în care activează sau a activat să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 al Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, (2) să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici. În acest context susține că intimatul nu întrunește nici o condiție din cele enumerate, deoarece, a activat în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, Batalionul special de escortă și pază, care nu este o instituție penitenciară și nu se regăsește în pct. 8 al HG nr. 78 din 21.02.1994.

În concluzie recurentul a menționat că vechimea în muncă în cadrul altor instituții decât cele menționate în normă legală nu poate fi calculată cu înlesniri de raportul 1:2, respectiv și perioada de activitate a intimatului în cadrul Batalionului de escortă și pază nicidecum nu poate fi atribuită sau recunoscută ca vechime în muncă cu înlesniri.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău, a pronunțat decizia contestată, în lipsa participanților la proces, la data de 20 mai 2020. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la data de 15 iunie 2020 (f.d 115).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că CNAS, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 03 iulie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

La 31 iulie 2020 în adresa lui Savin Alexei, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La data de 26 august 2020 Savin Alexei, reprezentat de avocatul Kovali Vladimir, a depus referință la cererea de recurs înaintată de CNAS și a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245

alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh